

PRAKTIKOS NAUDA STUDENTO BŪSIMAI PROFESIJAI

Elvita Marcinkevičienė

VGTU AGAI Aviacinės mechanikos katedra

El.p. elvita.marcinkeviciene@vgtu.lt

Anotacija. Praktika įmonėje ir praktikos metu įgytos žinios yra svarbios studento gyvenimui. Straipsnyje pateikiamas praktikų organizavimas ir siekiamas rezultatas. Aptariama aviacinės mechanikos pagrindinių studijų praktikų nauda studento būsimai profesijai. Pateikiami studentų gamybinės praktikos naudos analizės rezultatai.

Reikšminiai žodžiai: praktikos nauda, praktikos organizavimas, praktinės veiklos įgūdžiai, praktinių kompetencijų ugdymas.

1. Įvadas

VGTU Antano Gustaičio aviacijos instituto studentai dalyvauja akademiname gyvenime, kūrybinėje veikloje, lavina mąstymą, įgyja aktyvios praktinės veiklos įgūdžių. Visa tai studentams padeda suprasti, kaip universitete įgytos teorinės žinios galėtų ir turėtų būti panaudojamos profesinėje veikloje. Praktika įmonėje yra svarbi jauno specialisto rengimo dalis.

Praktikos yra neatsiejama studijų programos dalis, apjungianti išmoktų teorinių žinių taikymą praktinėse situacijose, kurių metu studentai pagal specialybę dirba praktikos įmonėse, prižiūrint patyrusiems specialistams. Praktikos metu studento žinios patikrinamos, pritaikomos bei tobulinamos praktinėje profesinėje veikloje. Studentų praktikų organizavimas remiasi sutartimis tarp aukštosios mokyklos ir įmonių vadovų trišalėmis sutartimis, geranoriškais susitarimais. Praktikų organizavimas vyksta sklandžiai ir jos vykdomos pagal aukštosios mokyklos iš anksto parengtas praktikų programas.

AGAI aviacinės mechanikos pagrindinių studijų programoje yra numatytos dvi praktikos: pažintinė ir gamybinė.

Pažintinės praktikos tikslas – suteikti žinių apie aviacijos įmones, jose vykdomą veiklą, vizualiai supažindinti su orlaiviais, jų sudedamosiomis dalimis, technologiniais procesais bei gamybos būdais. Praktikos metu studentai realiai veikiančioje aviacinėje įmonėje susipažįsta su įmonės valdymo struktūra, praktiškai analizuoja įmonės veiklą, atliekamus darbus. Praktika atliekama pabaigus I kursą. Praktikos trukmė – 2 savaitės, atsiskaitymo forma – praktikos ataskaitos parengimas ir gynimas.

Gamybinės praktikos tikslas – praktinėje profesinėje veikloje įtvirtinti ir tobulinti bendrąsias studijų programoje įgytas programos pagrindų ir specialaus lavinimo žinias, kompetencijas ir gebėjimus, supažindinti studentus su priimančiojoje įmonėje vykdomais gamybos, planavimo ir aptarnavimo darbais, jų paruošimu, techninės dokumentacijos tvarkymu bei naudojimu; mokyti studentus savarankiškai spręsti praktikoje kylančius uždavinius, sudaryti jiems sąlygas įgyti praktinių darbo įgūdžių ir mokytis konstruktyviai bendrauti su kolegomis bei klientais.

Praktikos metu atliktas darbas aprašomas praktikos ataskaitoje, kurioje paliečiami praktikos veiklas atspindintys klausimai, pateikiant praktikos darbo rezultatus ir išvadas. Praktika atliekama pabaigus trečiąjį kursą. Praktikos trukmė – 1 mėnuo, atsiskaitymo forma – praktikos ataskaitos parengimas ir gynimas.

Praktikai atlikti rekomenduojamos tik tokios įmonės, kurios gali suteikti studentams kokybišką mokymo ir praktinio tobulinimosi patirtį bei nuolatinę priežiūrą ir pagalbą. Be studentams priklausančių specifinių darbo užduočių, įmonės turi sudaryti galimybes praktikantams stebėti ir pažinti visos organizacijos veiklą. Iš studentų tikimasi aktyvaus ir iniciatyvaus dalyvavimo praktikoje.

Praktika ir patirtis! Kuo daugiau praktikos, tuo labiau lavėja įgūdžiai, kuo daugiau patirties, tuo labiau išmokstama pritaikyti savo turimas žinias. Net nekyla abejonių dėl praktikos naudos, nes AGAI aviacinės mechanikos studentai suteiktas žinias bando realizuoti praktiškai, įgyja naujų gebėjimų, pasisemia patirties ateičiai.

2. Praktikų organizavimas Aviacinės mechanikos katedroje

Praktinių įgūdžių ugdymas yra svarbiausia praktinio mokymo kokybės laidavimo sąlyga. Praktinis mokymas, kaip specialybės mokymo pagrindinė sudedamoji dalis, yra labai svarbi profesijos mokyme ir nuo jo kokybės priklauso sėkmingas studentų integravimas į darbo rinką.

AGAI Aviacinės mechanikos katedra siekia užtikrinti sklandų studentų praktikų organizavimą pagal iš anksto parengtas praktikų programas.

Praktikos atlikimo teisinis pagrindas – Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. kovo 26 d. įsakymu Nr. ISAK-432 patvirtinta Studento praktinio mokymo pavyzdinė trišalė sutartis, kurią sudaro ir pasirašo kiekvienas praktiką atliekantis studentas, Vilniaus Gedimino Technikos universiteto rektorius ir praktinio mokymo vietą suteikianti įmonė (Lietuvos... 2004).

Aviacinės mechanikos katedros praktikos vadovas organizuoja ir planuoja praktinį mokymą, aiškina apie praktinę veiklą, kurios metu studentai įsisavintas teorines žinias turi pritaikyti gamyboje. Praktikos metu palaiko

ryšį tarp mokymo įstaigos ir praktikos atlikimo vietos. Praktikos vadovo uždaviniai:

- rūpintis praktikos organizavimu ir jos rezultatų apskaita;
- išaiškinti studentams jų pareigas ir teises;
- parengti studentams individualias praktikos užduotis;
- numatyti bendrą praktikos įvertinimą;
- organizuoti praktikos ataskaitų gynimą.

Katedros vedėjas yra atsakingas už vadovavimo studentų gamybinei praktikai kokybę, o vadovaujantysis praktikai atsako už kokybišką jos atlikimą.

Studento poreikis – atlikti priklausančią praktiką pagal VGTU AGAI numatytą Aviacinės mechanikos studijų praktikos programą, įgyti jam reikalingų profesinių įgūdžių ir praktinių žinių. Studentams, atliekantiems praktiką, patariama rodyti iniciatyvą ir nebijoti klausti – tik taip galima atkreipti į save darbdavio dėmesį ir sulaukti pasiūlymo pasilikti įmonėje.

Pažintinės praktikos rezultatas:

- Suprasti pažintinės praktikos tikslumą, aviacijos įmonių veiklą, bendravimo ir bendradarbiavimo privalumus.
- Gebėti analizuoti ir vertinti aviacijos įmones, jų funkcinę veiklą, apibendrinti įmonėse atliekamus darbus.

Gamybinės praktikos rezultatas:

- Suvokti realų teorinių žinių ir praktinio darbo įgūdžių poreikį.
- Išmokti taikyti teorines žinias praktikoje, formuojant galimybę kūrybiškai ir profesionaliai dirbti aviacijos srityje.
- Išmokti analizuoti iškeltas problemas, tikslus, uždavinius, užduotis, surasti reikalingą informaciją, ją išanalizuoti, pateikti sprendimus bei juos įgyvendinti praktiškai.

3. Praktikų organizavimas įmonėje

Sėkmingas praktikos organizavimas priklauso nuo dviejų veiksnių: praktikos supratimo suformavimo mokymosi įstaigoje bei praktikos, iš tikrųjų atliekamos konkrečioje įmonėje.

Įmonė taip pat vadovauja ir kontroliuoja studentų praktiką, ji skiria praktikos vadovu įmonės specialistą.

Įmonės praktikos vadovas koordinuoja studento veiklą praktikos įmonėje metu ir išipareigoja:

- suteikti studentui praktinio mokymo vietą, aprūpinti jį praktinio mokymo užduotimis, šių užduočių vykdymui reikalinga dokumentacija;
- rūpintis, kad studentams praktikos metu būtų sudarytos normalios darbo sąlygos;
- aptarti su studentu praktikos programos bei individualios užduoties atlikimo galimybes;
- organizuoti studento praktikos darbus derinant su praktikos tikslais;
- įvertinti studento darbą, aptarus jį su pačiu studentu (atsiliepiame apie praktiką).

Gamybinės praktikos įmonėje rezultatas:

- Gebėti nagrinėti įmonės pateiktą informaciją, diskutuojant bei analizuojant situacijas praktikos vietoje.
- Atlikti praktinį darbą ir individualią užduotį, nurodytą trišalėje praktikos sutartyje.
- Sugebėti pritaikyti įgytas praktines žinias ir įgūdžius, kurių reikia darbui įmonėje atliekant techniko-mechaniko darbą.
- Įgyti praktinės patirties dirbant įmonėje, išmokti analizuoti iškeltas problemas, tikslus, uždavinius, užduotis, surasti reikalingą informaciją, ją išanalizuoti, pateikti sprendimus bei juos įgyvendinti praktiškai.

4. Tinkamai pasirengus praktikai – nauda abipusė

Neretai galima išgirsti gana neigiamų nuomonių apie aukštojo mokslo kokybę Lietuvoje, tad iškyla klausimas, ar studentai universitete įgyja pakankamai žinių, kad galėtų sėkmingai atlikti praktiką. Teorinių žinių studentai atsineša pakankamai, tenka tik pamokyti to, ko universitetuose nėra mokoma. Praktikos esmė ir yra pritaikyti teoriją praktikoje. Svarbus tinkamas požiūris į profesinę praktiką tiek iš įmonės pusės, tiek iš praktikantų.

Įmonių atstovai pasakoja įdedantys nemažai darbo, kad studentų praktika šiems duotų naudos. Nuskriaustos nelieka ir pačios įmonės, nes turi galimybę pasirinkti ir pakviesti į darbą gabiausiuosius. Pritaria, kad studentų praktikai pasirengti būtina.

Kaip rasti motyvuotą, gabų ir darbštų praktikantą? Itin aktualus klausimas praktikantus priimančių įmonių personalo vadovams. Siekis atrinkti perspektyviausius studentus skatina įmones atsakingai žiūrėti į praktikantų atranką. Įmonės stengiasi daugiau dėmesio skirti praktikantų atrankai ir mano, kad tai yra natūralu, nes neretai įmonės praktikantus vertina kaip potencialius darbuotojus. Pastebima tendencija, kad įmonės dažnai priima ne visus norinčius studentus, bet tuos, kuriuos mato kaip būsimus kolektyvo narius. Priežastis labai paprasta – investuoti laiką ir žinias reikia kryptingai. Tam, kad galėtų studentus įtraukti į įmonės veiklą, tenka nemažai į juos investuoti ir skirti laiko profesinėms žinioms gilinti bei darbo įgūdžiams formuoti (Praktikantas... 2011).

Pasak įmonės vadovų, kai studentas kreipiasi dėl praktikos, išnagrinėjama mokymo įstaigos parengta praktikos programa ir įvertinama, ar konkretus padalinys galės studentui suteikti galimybę gauti reikiamą informaciją, atlikti programoje numatytas užduotis. Svarbu ir tai, kad įmonės praktikos vadovas būtų ne tik atitinkamos srities profesionalas, bet turėtų asmeninių savybių, reikalingų mokyti jauną žmogų. Taigi vadovas rūpinasi, kad praktikantas būtų išklauses darbų saugos ir kitų būtinų instrukcijų, skiria užduotis, prižiūri, kaip jos atliekamos. Praktikantai supažįsta ir su įmone, įvairių jos padalinių veikla. Taip jie suvokia didelės organizacijos visumą, veiklos tęstinumą, padalinių tarpusavio sąveiką. Praktika gali būti apmokama arba ne. Praktikantus priimančios darbdaviai jų atliekamo darbo itin nesureikšmina. Į klausimą, kiek realiai naudos įmonei atneša praktikantas, jie dažnai atsako klausimu: „Kiek laiko nuolatini

darbuotojas skiria praktikantui, užuot atlikęs savo darbą ir kūręs tiesioginę naudą įmonei?“

Jeigu darbdavio požiūris rimtas, studentui bus paskirtas konkretus darbuotojas, kuris supažindins jį su visu darbo procesu, padės įgyti realios darbo patirties. Reikėtų įvertinti tai, kad skiriamas žmogus, kuris praktikantą apmoko, suteikia vertingų praktinių žinių, įgūdžių. Jaunas žmogus gali iš arti susipažinti, koks yra darbas įmonėje, apsispręsti, ar jam tai patinka.

Studentams praktika – galimybė įgyti įgūdžių, kurių stoka nuolat skundžiasi darbdaviai, galbūt užsitikrinti darbo vietą. Pagrindinis darbdavių argumentas – jiems suteikiamos praktinės žinios ir įgūdžiai. Pastarųjų stoka dažnai pakiša koją ieškantiems darbo jauniems specialistams, o darbdaviai nevengia pasiskųsti, kad universiteto suola palikęs studentas visai nepasirengęs darbui (Bartulis 2005).

Kyla klausimas, kodėl ne visi studentai noriai atlieka praktiką, kas lemia jų motyvaciją? Motyvacija priklauso nuo to, ar studentas planuoja sieti ateitį su įmone, kurioje atlieka praktiką, ar domina įmonės veikla ir panašiai. Kartais studentai dar studijuodami gerai žino, kur labiausiai norėtų dirbti baigę studijas, tad gavę galimybę dominančioje įmonėje atlikti praktiką stengiasi pasirodyti kuo geriau.

Paprastai praktikantui skiriami tokie darbai, kad jam nereikėtų prisiimti finansinės atsakomybės ar supažindinti jį su konfidencialia įmonės informacija. Dažniausiai su įmonės veikla, darbo organizavimu ir kitais dalykais darbdavys supažindina tik tuomet, jeigu praktikantą mato kaip potencialų darbuotoją.

Darbdaviai taip pat neslepia, kad priimti praktikantą – apsimoka. Įmonėje praktiką atlikęs studentas vėliau gali sėkmingai įsilieti į kolektyvą. Tokio darbuotojo paruošimas įmonei nieko nekainuos, nes visas reikiamas žinias ir įgūdžius jis įgijo nemokamos praktikos metu.

Darbdaviai sako, jeigu studentas ateina tik „pliusiuoko užsidėti“, tuomet nieko gero nebus. Jeigu norite tapti nuolatiniu darbuotoju, nemokamos praktikos metu reikės gerokai pasistengti. Be to, nereikėtų pamiršti, kad pirmo įspūdžio antrą kartą nebūna. Jeigu praktikantas ateina ne tik „pliusiuoko užsidėti“, bet nori kažko išmokti, neretai jis tampa nuolatiniu darbuotoju ir netgi sėkmingai kopija karjeros laiptais (Praktikantas... 2011).

Praktika studentui privaloma, tačiau ar ji padės įgyti reikiamų žinių, priklauso nuo paties studento. Koks studento požiūris į praktiką, toks bus ir darbdavio požiūris į praktikantą.

Pasitaiko, kai buvę praktikantai, pabaigę mokslus, yra įdarbinami įmonėje. Ir nebūtinai iš karto po to, kai atlieka praktiką. Buvę studentai/praktikantai grįžta ir po metų ar kelerių. Informacija apie praktikantus yra kaupiama įmonės duomenų bazėje, tad, atsiradus poreikiui priimti naujus darbuotojus, visų pirma naudojamosi šia baze, vadovų ar buvusių kolegų rekomendacijomis. Praktiniai studento įgūdžiai, įgyti privalomosios praktikos metu konkrečioje srityje, yra didelis privalumas renkantis naują darbuotoją. Žinoma, renkantis darbuotoją visada yra rizika apsirikti. Tačiau galimybė įvertinti žmogiškąjį faktorių praktikos metu visgi didesnė: tampa aišku, priptaps žmogus prie kolektyvo ar ne, ar moka bendrauti, kiek rodo iniciatyvos, ar atsakingai žiūri į darbą.

Pastaruoju metu vis dažniau pasibaigus praktikos laikotarpiui geriausiai pasirodžiusių praktikantų įmonės nepaleidžia ir pasiūlo jiems nuolatinės darbo vietas. Kasmēt keli ar keliolika studentų įsilieja į įmonės kolektyvą, savo teorinėmis žiniomis ir darbu prisideda prie įmonės veiklos.

Vadovams praktikanto priėmimą į įmonę ir jo darbą vertinti reikėtų rimtai. Visų pirma tai yra galimybė skleisti informaciją apie savo įmonę – praktiką atlikę žmonės visada apie patirtį papasakoja ir kitiems. Antra, taip galima susirasti darbuotojų. Praktikos naudai garantuoti labai svarbus yra glaudus ryšys tarp visų institucijų, skatinantis pedagoginę sąveiką, konstruktyvų ir kryptingą įvairių institucijų bendradarbiavimą, atskleidžiantis grandinės *studentas – praktikos vadovas – darbdavys* reikšmę ir perspektyvas. Labai svarbi praktikos vadovų kompetencija, jų gebėjimas realiai dalyvauti ugdymo procese. Praktikos yra labai svarbus studijų proceso etapas – tai galimybė patiems studentams gyvai pajusti jų būsimo darbo pobūdį.

Praktika bus naudinga tuomet, kai studentai turės galimybę savo rankomis prisiliesti prie darbų, kuriuos tektų daryti pradėjus dirbti įmonėje. Profesinis tobulėjimas be patirties – niekaip neįsivaizduojamas. Taigi žinios ir įgūdžiai – profesionalumo pagrindas.

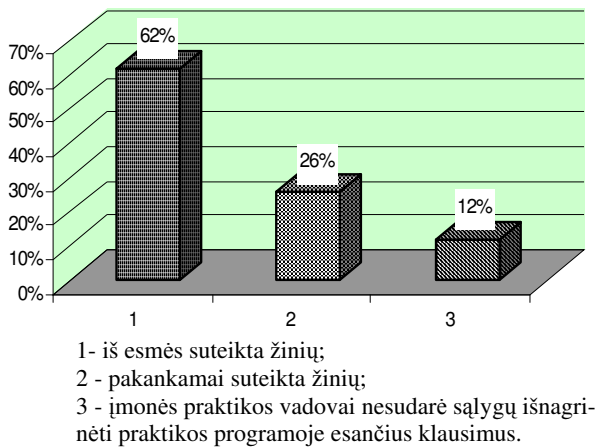
5. Gamybinės praktikos atlikimo realiose įmonėse naudos būsimai profesinei veiklai analizė ir rezultatai

Pasibaigus praktikai visi trečio kurso studentai užpildo gamybinės praktikos bazės įvertinimo anketą. Šios anketos dėka ir buvo išsiaiškinta praktikos nauda studento būsimai profesijai.

2010 metais gamybinę praktiką atliko 11 studentų šiose aviacinėse įmonėse:

- Aviakompanijoje UAB „AURELA“ (2 studentai).
- UAB „TRANSAVIABALTIKA“ (1 studentas).
- Lietuvos kariuomenės Karinių oro pajėgų Aviacijos bazėje, Šiauliuose (1 studentas).
- VŠĮ „Oreivystės centras“ (2 studentai).
- AGAI skrydžių praktikos bazėje (5 studentai).
- Visiems studentams, atliekantiems gamybinę praktiką įmonėje, buvo paskirtas praktikos vadovas.
- Su dviem studentais įmonėje praktikos laikotarpiui buvo sudaryta praktikos sutartis, su likusiais praktikos sutartis nebuvo sudaryta.
- Studentai vertino praktikos naudą, gamybinės praktikos metu įgytas žinias bei įmonės sudarytas sąlygas įgyti praktinių įgūdžių.
- Gamybinės praktikos bazės įvertinimo užpildytų anketų rezultatai yra tokie (teiginiai įvertinti balais – penkiabale sistema):

1. Įmonės praktikos vadovų suteiktas galimybes išnagrinėti praktikos programoje esančius klausimus, studentai įvertino taip (1 pav.):

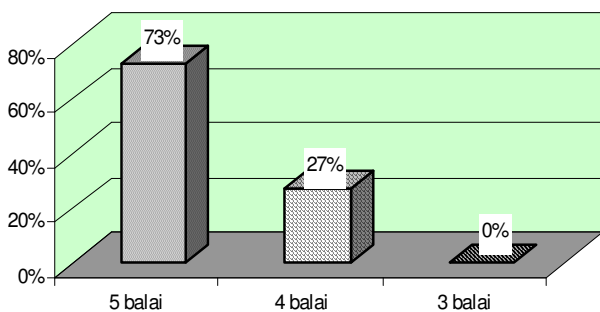

1 pav. Suteiktos galimybės susipažinti su praktikos programoje iškeltais klausimais

Fig. 1. Access granted to practice issues presented in the practice program

62% studentų pažymėjo, kad turėjo visas galimybes išnagrinėti praktikos programoje esančius klausimus. Įmonių praktikos vadovai pakankamai suteikė galimybių išnagrinėti praktikos programoje esančius klausimus – taip teigė 26% studentų. Deja, 12% praktikantų mano, kad įmonės praktikos vadovai nesusudarė sąlygų jiems išnagrinėti praktikos programoje esančius klausimus.

2. Atsakymų į iškilusius klausimus praktikos metu gavimą studentai įvertino balais taip (2 pav.):

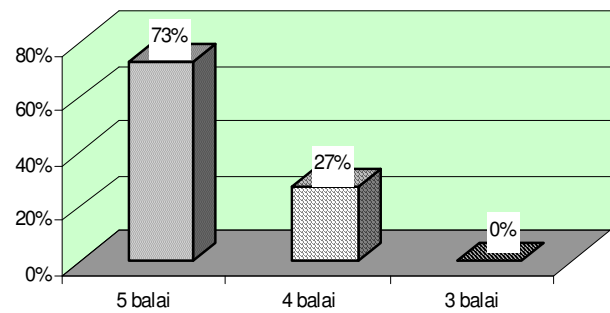

2 pav. Atsakymų į iškilusius klausimus praktikos metu gavimas

Fig. 2. Assessment of inquiries answered during the practice

73% apklaustųjų 5 balais įvertino atsakymų į iškilusius klausimus, susijusių su atliekamu darbu praktikos metu, gavimą, – jie liko patenkinti, nes įmonės praktikos vadovas pasižymėjo puikiomis žiniomis aviacijos srityje. 27% apklaustųjų 4 balais įvertinę atsakymų į iškilusius klausimus, susijusių su atliekamu darbu praktikos metu, gavimą taip pat liko patenkinti. 3 balais neįvertino niekas.

3. Požiūrį į praktikos vadovo įmonėje suteiktą naudą studentai įvertino taip (3 pav.):

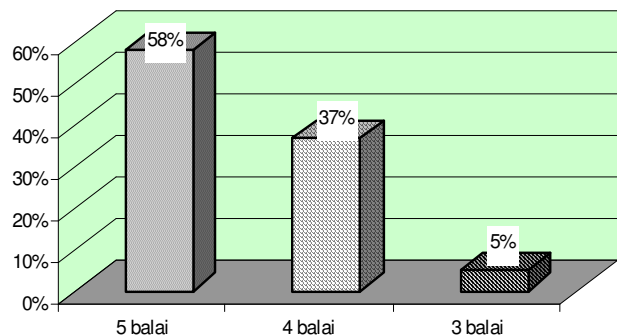

3 pav. Požiūris į praktikos vadovo įmonėje suteiktą naudą

Fig. 3. Assessment of the usefulness of interaction with the practice supervisor

73% apklaustųjų 5 balais įvertino praktikos vadovo suteiktą akivaizdžią profesinę naudą. 27% apklaustųjų studentų 4 balais įvertino nurodę, kad praktikos vadovas įmonėje suteikė profesinę naudą. 3 balais neįvertino niekas, bet pastebėta, kad praktikos vadovams įmonėje kartais stinga informacijos apie jų funkcijas, kai kurie susiformavę gana atsainų požiūrį į vadovavimą praktikai. Pasitaikė ir kritinių pastabų: „Leido tik stebėti darbą“. Šios nuomonės skatina geriau parinkti praktikos vadovus įmonėje.

4. Pasitenkinimą profesinės veiklos praktika, lūkesčių atitikimą studentai įvertino balais taip (4 pav.):

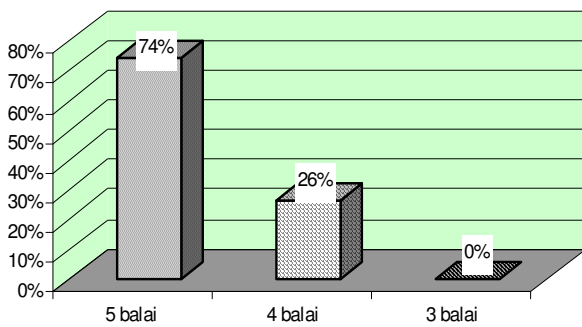

4 pav. Pasitenkinimas profesinės veiklos praktika, lūkesčių atitikimas

Fig. 4. Satisfaction with professional practices, matching with expectations

58% apklaustųjų 5 balais įvertino teigdami, jog profesinės veiklos praktika atitiko jų lūkesčius. 37% apklaustųjų 4 balais įvertinę teigė, kad praktika iš dalies atitiko lūkesčius. 5% apklaustųjų 3 balais įvertinę pažymėjo, kad visiškai neatitiko jų lūkesčių. Minėdami, kad kai kuriose įmonėse į juos žiūrėta kaip į veiklą trukdančius asmenis, siekta kuo greičiau jų atsikratyti, leista dirbti tik nekvalifikuotus darbus. Į profesinės veiklos praktiką žiūrėjo kaip į formalų, niekam nereikalingą dalyką, šią problemą išspręsdavo juos paleisdami, nepasitikėdavo praktikantais ir dėl to skirdavo su jų žiniomis nesuderintą veiklą. Šie faktai atskleidžia jau anksčiau minėtą praktikos vadovų parinkimo įmonėje problemą.

5. Praktikos naudingumą įgytų praktinių įgūdžių ir žinių atžvilgiu, studentai įvertino taip (5 pav.):

5 pav. Praktikos naudingumas įgytų praktinių įgūdžių ir žinių atžvilgiu

Fig. 5. Usefulness of the practice while acquiring practical skills and knowledge

Praktikos naudingumą įgytų praktinių įgūdžių ir žinių atžvilgiu 74% apklaustųjų įvertino 5 balais. 26% apklaustųjų 4 balais įvertino praktikos naudingumą įgytų praktinių įgūdžių ir žinių atžvilgiu. Dauguma studentų teigė, kad praktikos atlikimas realiomis profesinėmis veiklos sąlygomis padeda geriau pasirengti darbui pagal specialybę. Praktikos metu įgytų žinių ir praktinių įgūdžių gavimas yra naudingas, nes ateityje visa tai bus galima pritaikyti ir kitoje veikloje.

Anketoje buvo palikta vieta, kad studentai galėtų pasidalinti mintimis apie gamybinę praktiką, pateikti pasiūlymų, kaip patobulinti praktikos atlikimą, kuri būtų naudinga tiek studentams, tiek ir praktikos vadovams.

Studentai nurodė nevienodas tos pačios profesinės veiklos praktikos atlikimo sąlygas, suteiktas skirtingose įmonėse. Vienose įmonėse jais ypač rūpinosi, aiškino ir leido išbandyti įvairias veiklas, o kitose nebuvo sudarytos sąlygos įvairiapusei veiklai. Studentai pažymėjo, kad įmonėje dirbo ne tai, kas buvo nurodyta praktikos programoje, o tai, kas liepta. Iš atsakymų aiškėja, kad ne visi praktikos vadovai įmonėje gebėjo atlikti savo pareigas: nenorėdavo aiškinti ar atsakyti į klausimus, į profesinės veiklos praktiką žiūrėjo kaip į formalų, niekam nereikalingą dalyką, šią problemą išspręsdavo juos paleisdami, nepasitikėdavo praktikantais ir dėl to skirdavo su jų žiniomis nesuderintą veiklą.

Dažniausiai pasikartojantys teiginiai anketoje buvo: praktikos metu įgijau daug praktinių žinių, išmokau jas pritaikyti praktikoje. Praktikos naudą nurodė šie studentų pasisakymai anketoje:

- „Gavau žinių, kurių man reikėjo, kurias galėsiu panaudoti ateityje“;
- „Susipažinau su praktikos metu atliekamomis pareigomis, išmokau tvarkyti dokumentus“;
- „Labai daug žinių gavau, įgavau naujos patirties“.
- „Labiausiai patiko galimybė pajusti, ką reiškia aviacijos mechaniko darbas“.
- „Norime ilgesnės gamybinės praktikos“.

Atlikus gamybinės praktikos bazės įvertinimo užpildytų anketų rezultatų įvertinimą, gautos tokios išvados:

- Įmonių praktikos vadovai suteikė pakankamai galimybių išnagrinėti praktikos programoje esančius klausimus.
- Praktikos vadovams įmonėje stinga informacijos apie jų funkcijas, kai kurie susiformavę gana atšainų požiūrį į vadovavimą praktikai.
- Studentai pripažįsta, kad praktika teikia tiek naudos, kiek pats žmogus geba jos gauti.
- Dauguma studentų teigė, kad praktikos atlikimas realiomis būsimos profesinės veiklos sąlygomis padeda geriau pasirengti darbui pagal specialybę.
- Praktikos metu įgyti praktiniai įgūdžiai yra svarbūs studentams, pradėdantiems profesinę veiklą įmonėje.

6. Išvados

Atlikus gamybinę praktiką realiose įmonėse, išvados yra tokios:

- Profesinės veiklos praktika – ypač svarbus veiksnys, padedantis besimokančiajam geriau pasirengti darbinei veiklai.
- Būsimų specialistų praktinių kompetencijų ugdymas – vienas svarbiausių aukštosios mokykloms keliamų reikalavimų.
- Praktiką galima vertinti kaip abipusį susipažinimą: studentas susipažįsta su įmonės kolektyvu, darbo tvarka ir turiniu, o įmonė susipažįsta su potencialiais būsimais darbuotojais.
- Studentai pozityviai vertina profesinės veiklos praktiką, tačiau apklausa atskleidė tobulintinų aspektų: profesinė praktika atliekama labai skirtingo techninio ir organizacinio lygio įmonėse.
- Studentai pripažįsta, kad praktika teikia tiek naudos, kiek pats žmogus geba jos gauti.
- Praktika bus prasminga tada, kai studentai turės galimybę savo rankomis prisiliesti prie darbų, kuriuos tektų daryti pradėjus dirbti įmonėje.
- Abipusė nauda. Jei įmonė gerai pasirengia studentų praktikai, tada ir studentas liks patenkintas, ir įmonė galės pasiūlyti darbą patiems perspektyviausiems.
- Toliau bendradarbiauti ir ieškoti būdų, kaip kiekviena praktikų organizavime ir vykdyme dalyvaujanti šalis galėtų gauti didžiausią naudą.

Literatūra

- Bartulis, V. 2005. *Praktikų organizavimo ir atlikimo metodika*. Vilnius: Technika. 42 p.
- Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymas. Dėl studento praktinio mokymo sutarties. 2004. (ISAK-432).
- Praktikantas įmonėje: prestižas ar toliaregiškas požiūris*. 2011. Kaunas: KTU Karjerų centras.

PRACTICE OF BENEFIT TO STUDENTS FOR THEIR FUTURE PROFESSION

E. Marcinkevičienė

Summary

Focus on company law and practical training is important for student learning. An analysis of the benefit of student professional practice is presented. The paper on practice presents the organization of practices and the intended outcomes. Aviation mechanics deals with practices of undergraduate students for the future benefit of the profession.

Keywords: benefits practice, practice organization, practice skills, practical skills training.